

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE vedoucí práce

Autor/ka práce: Kateřina Kolrossová

Studijní program: Učitelství pro mateřské školy

Název práce: Rozvoj čtenářské strategie vizualizace u dětí předškolního věku v mateřské škole - akční výzkum

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent/ka práce: Mgr. Jana Havlová

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost), vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury. Pouze jeden zahraniční zdroj.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučně písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

Kritérium	A	B	C	N	NP
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Autorka práce si zvolila aktuální téma, výzkumně podnětné, které podporuje porozumění příběhu u dětí předškolního věku – úžeji se zaměřila na jednu ze čtenářských strategií, která umožňuje nejen hlubší porozumění textu, ale rovněž motivuje děti k četbě, vede je k hlubšímu přemýšlení o struktuře příběhu, rozvíjí emoční inteligenci dětí a vede k oceňování uměleckého díla jako celku. Po celou Katka pracovala velice samostatně.

Teoretická část pokrývá všechna důležitá témata – autorka využívá zejména citace či parafráze z relevantní literatury; charakterizuje dítě předškolního věku ve vztahu k tématu práce; popisuje program RWCT, na jehož principech připravovala lekce v empirické části; vymezuje čtenářskou gramotnost a pregramotnost; detailně se potom zabývá charakteristikou čtenářských strategií; vyjmenovává ocenění za dětské knihy, z nichž některé tituly volila i do svého výzkumu; stručně se věnuje i ilustraci, jež je významnou součástí knihy a má svůj specifický význam při rozvoji čtenářské strategie vizualizace.

Oceňuji autorčin přístup, v němž převládá důraz na promyšlenou práci s knihou – a to jak při řízených činnostech, v každodenní práci, v tematických či integrovaných blocích, při projektové výuce, ale i volné hře. Z práce je patrné, že cílí na individualizovaný a integrovaný přístup, komplexní rozvoj dítěte. Kapitoly by si však ještě zasloužily integrující pohled, sumarizující komentář autorky, který by shrnul podstatné poznatky, vztáhnul je k sobě a vyzdvihl to podstatné ve vztahu k tématu práce.

Svým současným zpracováním teoretické části autorka prokazuje porozumění tématu i schopnost pracovat s odbornou literaturou, vybírá vhodné pasáže k citaci či parafrázi, zřetelně odlišuje převzatý text od vlastního komentáře. Teoretická část tak splňuje požadavky kladené na tento typ prací. Podařilo se jí docílit vhodné provázanosti mezi teoretickou a empirickou částí.

Empirická část je založena na akčním výzkumu. Autorka si stanovila relevantní cíle (zjistit současný stav v oblasti rozvoje čtenářské strategie vizualizace u vybraných dětí předškolního věku v mateřské škole, kde působí na pozici pedagoga, na základě výsledků tohoto pretestu

navrhnout lekce a aktivity pro rozvoj čtenářské strategie vizualizace, tyto lekce a aktivity realizovat a následně vyhodnotit efekt těchto aktivit na rozvoj čtenářské pregramotnosti u vybraných dětí předškolního věku zařazených do výzkumu formou posttestu). K těmto cílům formulovala výzkumné otázky a volila adekvátní metody sběru dat: pretest, posttest, nestrukturované pozorování dětí a individuální strukturované rozhovory s pedagogy. Všechny metody sběru dat jsou systematicky popsány, stejně jako charakteristika výzkumného vzorku. Oceňuji, že ačkoliv se jednalo o nestrukturované pozorování, autorka využila formu audiozáznamů i videozáznamů, ale mohla systematictěji sledovat a vyhodnocovat individuální pokrok dětí.

Doba realizace samotného výzkumného šetření byla poměrně krátká (tři měsíce) a výsledky tomu odpovídají. Všechny výsledky jsou důsledně popsány – autorka využívá i autentické komentáře dětí a vybraných pedagogů, komentuje je, případně vhodně komparuje. Aktivity dokládá relevantními obrázky, které ilustrují, jak aktivity probíhaly, event. dokládají úkol pretestu, resp. posttestu.

Intervenční aktivity směřující k rozvoji čtenářské strategie vizualizace, které byly realizovány s celou třídou, jsou stručně, ale srozumitelně popsány dle jednotné struktury s využitím třífázového modelu učení. Vhodně jsou zvoleny knižní tituly, s nimiž autorka pracovala. Svědčí o její schopnosti vybrat kvalitní umělecká díla, která mají vysoký potenciál děti motivovat k prohlížení knih a hlubšímu přemýšlení o příbězích. Strukturovaný text autorka doplňuje sumarizujícími tabulkami či grafy, které výsledky zpřehledňují. Součástí každé lekce je relevantní reflexe a sebereflexe. Zde autorka jen potvrzuje svůj empatický přístup ke všem dětem s maximální snahou o rozvoj každého jedince s respektem k jeho individualitě.

Popis jednotlivých aktivit je stručný, větší práci si autorka dala s reflexí svých činností a uvedení autentických odpovědí dětí – nejprve je jen představí, následně stručně okomentuje. Deskriptivní je i část věnovaná rozhovorům s pedagogy. Propojení získaných dat věnuje autorka kapitole, kde shrnuje a propojuje výsledky své práce a odpovídá na výzkumné otázky. Oceňuji, že si je autorka vědoma celé řady faktorů, které ovlivňují čtenářství, proto většinu autentických výroků přiřazuje konkrétním dětem, což jí umožnilo například popsat genderové odlišnosti v oblasti znalostí a preferencí pohádek. Obrázky zahrnuté v práci potom pomáhají pochopit popisované a realizované aktivity. Pozorování bylo vytěženo jen několika komentáři, ačkoliv autorka byla s dětmi v četném kontaktu a měla možnost je pozorovat během aktivit i volné hry (jak autorka uvádí, děti si například při volné hře chodily půjčovat knihy, s kterými v aktivitách při řízené činnosti pracovaly).

Výsledky pretestu a posttestu jsou nejprve popsány slovně a následně v 15. kapitole porovnány – a to jak v přehledné tabulce, tak krátkým slovním komentářem. 12. a 16. kapitola potom stručně shrnují poznatky dle stanovených výzkumných otázek. Nechybí ani diskuzní a závěrečná kapitola.

Katka je vynikající reflektující praktik s osobitým stylem psaní závěrečné práce (například poměrně krátké kapitoly). Z práce je patrné, že činnosti s dětmi jsou promyšleně naplánované, maximálně se snaží o rozvoj potenciálu každého dítěte podle jeho možností. Je schopna vyhodnocovat všechny své činnosti, adekvátně reagovat na všechny podněty a hledat vhodné a nové cesty poznání. Ačkoliv zpracování písemné podoby práce bylo pro autorku opravdovou výzvou, oceňuji vynaložené úsilí při psaní i finalizaci závěrečné práce. Vyzdvihnout bych chtěla zejména autorčin samostatný, kreativní a reflektující přístup při zpracování bakalářské práce.

Zejména empirickou část s výběrem a návrhy realizovaných lekcí považuji za inspirativní do praxe české mateřské školy.

D. Otázky k obhajobě

1. Věnovala jste se prostudování relevantních ocenění za kvalitní dětskou literaturu – která sledujete vy osobně a proč, v čem Vám pomáhají ve Vaší praxi?
2. Charakterizovala jste vybraná česká nakladatelství. Preferujete některá z nich pro práci s dětskou literaturou? Vysledovala jste, které nakladatelství, autory či ilustrátory děti preferují? Půjčují si je, prohlížejí, využívají ve volné hře?

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ prací. Shody v systému Theses.cz a Turnitin s jinými dokumenty byly zkontrolovány vedoucím práce.

Práci ráda doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 20. 8. 2023.

Podpis